

Osaavaa kansalaistoimintaa

Opintokeskus **SIVIS**

KOULUTUKSEN LAATU JA OPINTOJAKSOMALLIT

Asiantuntija Mia Valanne, Opintokeskus SIVIS

MIKÄ ON OPINTOJAKSOMALLI?

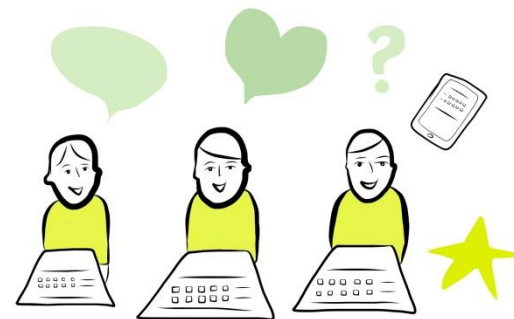
Kyse on järjestön koulutuksesta,

- jonka osaamistavoitteet, sisältö ja laajuus ovat samat toteuttajasta riippumatta,
- joka on opintopisteytetty,
- josta myönnetään todistus sen suorittaneille osallistujille.

MIKSI OPINTOJAKSOMALLEJA?

- Osallistujien oppimisen ja osaamisen kehittymisen tukeminen
→ taustalla osaamislähtöinen ajattelu
- Mallien avulla keskusjärjestöillä on mahdollisuus ohjata, millaista koulutusta toteutetaan
→ pedagoginen kehys koulutuksen toteuttajalle (mm. osaamistavoitteet, sisällöt, mitoitus)
→ koulutusten yhdenmukainen toteutus, laatu
→ pedagoginen tuki koulutuksen toteuttajille ja kouluttajille
→ koulutusten suunnittelu yhteistyössä Siviksen kanssa
(opintorekisteri, todistus, palaute jatkuvan kehittämisen välineenä)
- Oppijan mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan laadukkaiden koulutusten avulla motivoi ja toimii järjestölle kilpailuvalttina!

JÄRJESTÖKOULUTUKSEN LAATU

- oikeiden asioiden ja asioiden oikein tekeminen, oman toiminnan jatkuva kehittäminen sekä asiakkaiden tarpeisiin ja odotuksiin vastaaminen **VAI** toiminnan kehittäminen uusien ideoiden, kokeilujen ja epäonnistumisten kautta?
  - vanhojen mallien ja prosessien kaavamainen toistaminen ei kehitä toimintaa!
- **”laadukas koulutus mahdollistaa järjestön henkilöstön sekä vapaaehtoisten toimijoiden oppimisen ja osaamisen jatkuvan kehittämisen”**
  - oppimisen mahdollistaminen ja **oppimisprosessien tukeminen**
- yhteisesti luodut ja noudatetut koulutustoimintaan liittyvät toimintamallit toimintaa ja henkilöstön työtehtäviä
  - asiat pyritään tekemään entistä **järkevämmiin** ja **taloudellisemmin**
  - vapauttaa resursseja ja lisää toimijoiden tyytyväisyyttä

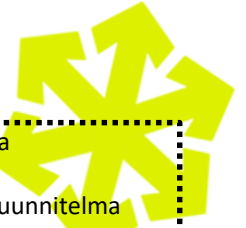

MIKSI LAATUA JÄRJESTÖKOULUTUKSEEN?

- kansalaiset ovat laatutietoisia ja entistä kriittisempiä siitä, mihin toimintaan resurssinsa käyttävät
  - järjestöt kilpailevat vapaaehtoisista toimijoista ja heidän vapaa-ajastaan
- koulutus on järjestön menestystekijä
  - ✓ järjestön kilpailuvaltti on osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä vapaaehtoiset toimijat
  - ✓ motivoivat ja kannustavat tehtävät ja jatkuvat kouluttautumismahdollisuudet
  - ✓ henkilöstön ja vapaaehtoisten toimijoiden sitouttaminen, kiittäminen ja palkitseminen
  - ✓ keino järjestöille profiloitua ja palkita vapaaehtoisia toimijoita

KOULUTUKSEN JATKUVAN KEHITTÄMISEN SYKLI

**HYVIEN KÄYTÄNTEIDEN JA
KEHITTÄMISOHTEIDEN
TUNNISTAMINEN**

**JATKUVA
KEHITTÄMINEN**

JOHTAMINEN

- Strategia ja toimintasuunnitelma
- Henkilöstösuunnitelma
- Koulutuksen kokonais- ja vuosisuunnitelma
- Järjestön osaamistarpeet ja koulutustarjonta
- Oppimiskäsitys
- Resurssit

- Tavoite- ja kehityskeskustelut
- Toimintakertomus

TAVOITTEET

SUUNNITTELU

ARVIOINTI

TOTEUTUS

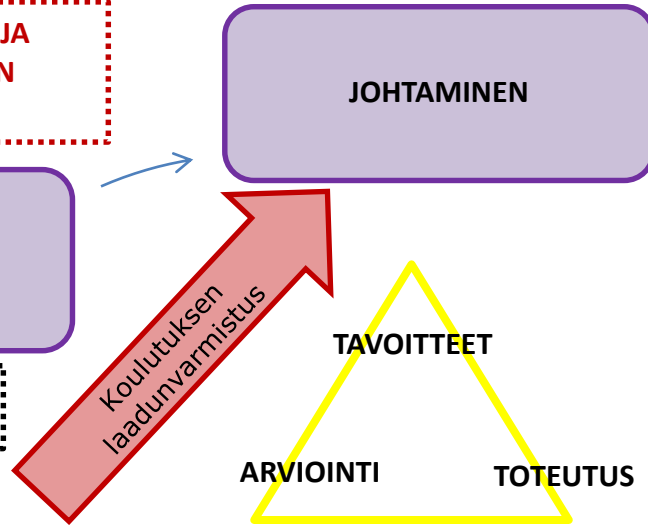
- Opintojaksomallit ja opintojaksot sekä niiden toteutussuunnitelmat
- Osaamislähtöisten tavoitteiden, koulutussisältöjen ja opintojen kuormittavuuden suunnittelu

SEURANTA JA ARVIOINTI

TOTEUTUS

- Koulutuksen laatu ja vaikuttavuus
- Toimintamallit ja arviointimenetelmät
- Riskienhallinta

- Koulutuksen toimintatavat, ohjeet ja mallit
- Koulutusmenetelmät ja -sisällöt
- Kouluttajat
- Oppijan osaamisen arviointi

STRATEGIASTA KÄYTÄNTÖÖN

STRATEGIA

- OSAAMISALUEET
- STRATEGISET TAVOITTEET

OSAAMISTARPEET

→ KOULUTUSTARPEET

KOULUTUKSEN KOKONAIS- JA VUOSISUUNNITELMA

→ KOULUTUSTARJONTA

TOIMINTASUUNNITELMA JA -
KERTOMUS

YKSITTÄISET KOULUTUKSET JA OPINTOJAKSOT

KOULUTUKSEN LAADUN OSA-ALUEET JA LAATUTEKIJÄT

KOULUTUSTOIMINNAN JOHTAMINEN

1. koulutustoiminnan laadunhallinnan johtaminen
2. koulutuksen kokonaissuunnittelu ja toiminnanohjaus
3. toimintaedellytykset ja resurssit
4. oppilaitoksen yhteinen oppimiskäsitys
- 5. oppilaitoksen koulutustarjonta**
6. koulutuksen kehittämishanketoiminta
7. asiakkaiden ja kumppanien osallistuminen
8. tuloksellisuus

KOULUTUKSEN SUUNNITTELU

9. koulutuksen suunnitteluprosessi
- 10. osaamistavoitteiden määrittely**
- 11. keskeisten koulutussisältöjen määrittely ja opintojen kuormittavuuden mitoitus**
- 12. yhteistyökoulutuksen suunnittelun ohjaus ja neuvonta**
- 13. koulutusten markkinointi ja viestintä**
- 14. kustannusten suunnittelu ja seuranta**

KOULUTUKSEN TOTEUTUS

- 15. kouluttajan rooli ja kouluttajataidot**
- 16. opiskelijan rooli**
- 17. oppimisen ohjaus**
- 18. oppimisympäristöt ja oppimisilmapiiri**
- 19. opetusmenetelmät**
- 20. opetus- ja oppimateriaalit**

KOULUTUKSEN ARVIOINTI

- 21. oppimisen ja osaamisen arviointi**
- 22. aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen**
- 23. koulutuksen laadun arviointi**

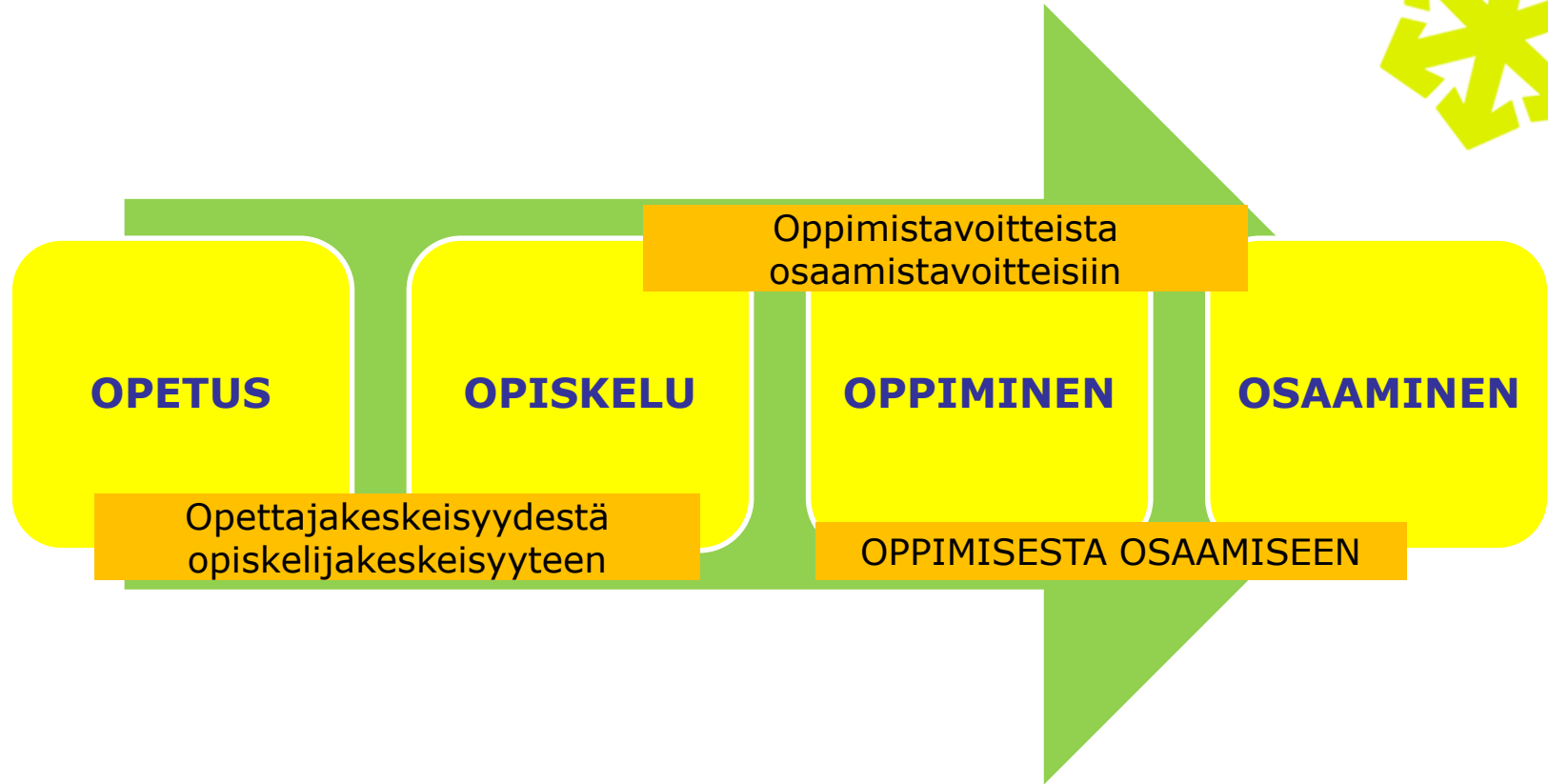
Osaavaa kansalaistoimintaa

Opintokeskus **Sivis**

OSAAMISLÄHTÖINEN KOULUTUSSUUNNITTELU

OPETUKSESTA OSAAMISEEN

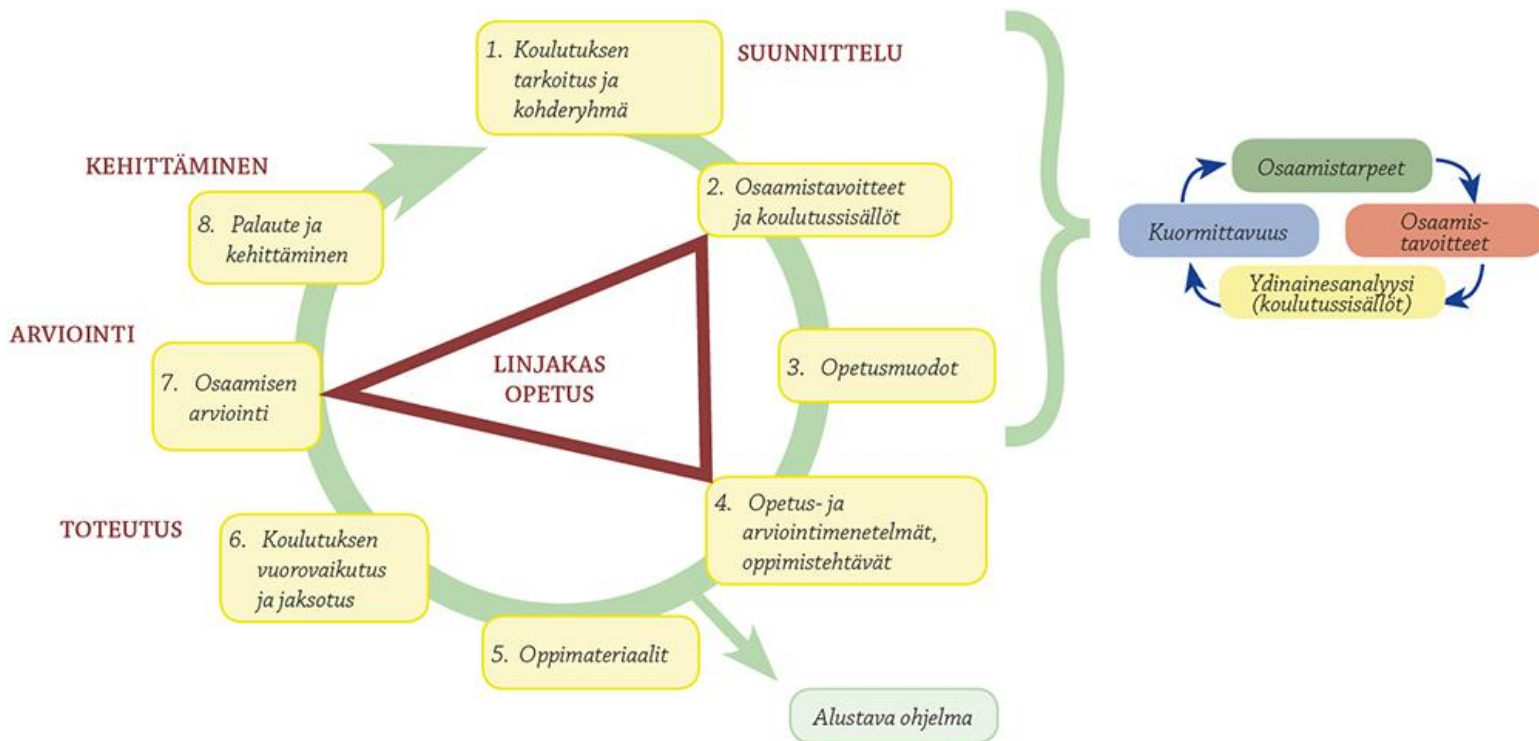
YHTEISKUNNALLISIA PERUSTEITA OSAAMISLÄHTÖISYYDELLE

- Jo edellisen hallituksen hallitusohjelmaan oli kirjattu yhdeksi koulutus-, tiede- ja kulttuuripolitiikan tavoitteeksi tutkintojen osaamisperusteiden määrittelyn edistäminen
- Osaamislähtöisyys alkaa näkyä jo kaikilla koulutusasteilla
- EQF → eurooppalainen tutkintojen ja osaamisen viitekehys
- Laadunvarmistuksen periaatteet ja suositukset eurooppalaisella korkeakoulutusalueella (ESG)

KOULUTUSPROSESSIN VAIHEET

Lisää laatua koulutukseen –opas järjestön kouluttajalle, Opintokeskus Sivis 2017

OSAAMISEN KIELI

OSAAMINEN:

- Tiedot
- Taidot
- Asenteet

Opiskelijan ajattelun
ja toiminnan tasoa
kuvaavat
konkreettiset verbit

OSAAMISLAUSEKE =
Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa...
VERBI + TEKEMISEN KOHDE

OSAAMISEN TASOT JA NIITÄ KUVAAVAT VERBIT

	OSAAMISEN TASO	VASTAA KYSYMYKSEEN	VERBIT
Tiedollinen kuormitus ja ajantarve kasvavat	LUODA (taso 6)	Pystyykö opiskelija luomaan uusia tuotteita, ajatuksia tai näkökulmia?	suunnitella, rakentaa, tuottaa, ehdottaa, kehittää, keksiä, johtaa, laajentaa, muuttaa, ennustaa, suositella, vakuuttaa, mitata
	ARVIOIDA (taso 5)	Pystyykö opiskelija tekemään perustellun arvion tai päätöksen?	arvioida, tehdä johtopäätös, vertailla, keskustella, suhteuttaa, yleistää, kritisoida, kyseenalaistaa, kommentoida
	ANALYSOIDA (taso 4)	Pystyykö opiskelija erottamaan oleelliset asiat ja etsimään asioiden välisiä suhteita?	järjestää, organisoida, osoittaa ristiriita, erotella, jakaa, yhdistää, tutkia, testata, analysoida, todistaa, kääntää, suhteuttaa, järjestää uudelleen, summata
	SOVELTAA (taso 3)	Pystyykö opiskelija käyttämään tietojaan uusissa tilanteissa?	toteuttaa, suorittaa, käyttää, ottaa käyttöön, toimia, soveltaa, ratkaista, esitellä, valmistaa, laatia, selittää (kuinka), valita, laskea, muuttaa, keskustella, kääntää, rakentaa, tuottaa
	YMMÄRTÄÄ (taso 2)	Pystyykö opiskelija selittämään ajatuksia ja käsitteitä?	tulkita, antaa esimerkki, tehdä yhteenveto, päätellä, muotoilla uudelleen, raportoida, luokitella, muokata, selittää, kuvata, paikantaa, kategorisoida, asettaa vastakkain, yhdistää, järjestää
	MUISTAA (taso 1)	Muistaako opiskelija tietoja? Kyky pitää mielessä asioita ilman, että niitä ymmärretään.	tunnistaa, listata, määritellä, nimetä, esittää, kirjoittaa, toistaa, löytää, kerätä, kuvata, näyttää, kertoa, lainata, palauttaa mieleen

Lisää laatua koulutukseen –opas järjestön kouluttajalle, Opintokeskus Sivis 2017

OPINTOJEN KUORMITTAVUUDEN TARKASTELU

- Aika riittää **ymmärtävään oppimiseen**
- Oppija voi saavuttaa vaaditun osaamisen
→ oppimistulokset ja osaamistaso hyviä
- Mielenkiinto ja motivaatio aihetta kohtaan pysyvät yllä
- Kouluttajalla on monipuoliset mahdollisuudet käyttää **erilaisia opetusmenetelmiä**
→ vuorovaikutus ja toiminnallisuus vievät aikaa
- **Erilaisten oppijoiden tukeminen** mahdollistuu
- Osaamisen tunnustaminen järjestökontekstin ulkopuolella mahdollistuu

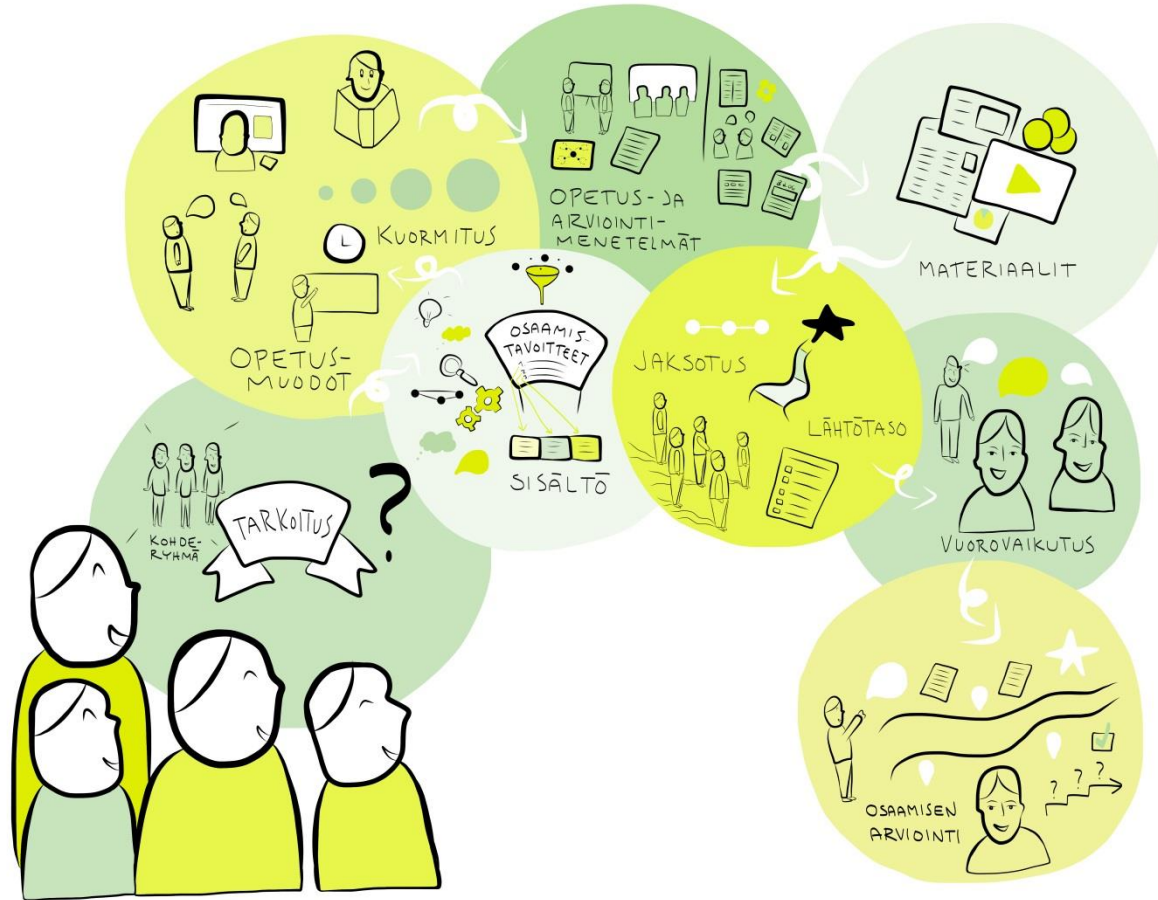
KERÄÄ JA HYÖDYNÄ PALAUTETTA

Opiskelijapalautekysely	
Monivalintakysymyksiä	Avoimia kysymyksiä
<p>"Kuinka hyvin...</p> <ul style="list-style-type: none"> • määritellyt osaamistavoitteet • koulutuksen sisällöt • käytetyt opetusmenetelmät • käytetyt materiaalit • koulutustilat • oppimisilmapiiri • oppimiseen varattu aika • kouluttajan asiasisällön hallinta • kouluttajan opetustaidot • koulutuksen aikataulutus ja eteneminen <p>oppimiseni ja osaamiseni arviointi tukivat oppimistäsi."</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arvioi, miten saavutit itsellesi asettamat osaamistavoitteet • Mitkä olivat tärkeimmät asiat, jotka opit koulutuksessa? • Mitä asioita koulutuksessa käsiteltiin liikaa tai liian vähän? • Mitkä tekijä estivät oppimistäsi? • Mitkä tekijät edistivät oppimistäsi? • Miten koulutusta voisi kehittää?
Vastausvaihtoehdot	Vastausvaihtoehdot
1=heikosti, 2=välttävästi, 3=kohtalaisesti, 4=hyvin ja 5=erinomaisesti, EOS=en osaa sanoa/ei käytetty koulutuksessa	vapaamuotoinen sanallinen vastaus

Lisää laatua koulutukseen – opas järjestön kouluttajalle, Opintokeskus Sivis 2017

KIITOS!

Lisätietoja koulutuksen laadusta ja
Lisää laatua koulutukseen –oppaasta:

[Siviksen koulutuksen laatu –sivut](#) tai
Mia Valanne mia.valanne@ok-sivis.fi

Lisätietoja ja tukea opintojaksomallien laadintaan:

Lotta Pakanen lotta.pakanen@ok-sivis.fi

Mia Valanne mia.valanne@ok-sivis.fi

Virpi Markkanen virpi.markkanen@ok-sivis.fi

Kirsi Ahonen kirsi.ahonen@ok-sivis.fi

